

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

Від _____ 20__ № _____

На № _____ від _____

Державна регуляторна служба України

Міністерство охорони здоров'я України надсилає на погодження проект наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля».

Просимо розглянути та погодити зазначений проект акта.

Додатки:

1. Проект наказу Міністерства охорони здоров'я України з додатками на 5 арк.
2. Пояснювальна записка на 7 арк.
3. Порівняльна таблиця на 8 арк.
4. Акт регуляторного впливу на 16 арк.
5. Додаток до АРВ на 1 арк.
6. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк.

**Заступник Міністра – головний
державний санітарний лікар України**

Ігор КУЗІН

Олена Нестоцька 0990255597

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
Міністерство охорони здоров'я України
26-02/18118/2-23 від 03.07.2023
Підписання КЕП Кузін Ігор Володимирович
3FAA9288358EC0030400000075393200AAC4B900

Міністерство охорони здоров'я України
26-02/18118/2-23 від 03.07.2023

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта										
<p>Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513</p> <p>1.3.3. Гранично допустимий рівень ЕМП для РТО, що працюють у діапазонах дуже високих, ультрависоких, надвисоких та надзвичайно високих частот, встановлюється на рівні 100 мкВт/см² або 19,42 В/м.</p>	<p>1.3.3. Гранично допустимий рівень ЕМП для РТО, що працюють у діапазонах:</p> <p>дуже високих, ультрависоких (300–500 МГц) частот встановлюється на рівні 208 мкВт/см² або 28 В/м, ультрависоких (500–700 МГц) частот встановлюється на рівні 250 мкВт/см² або 30,75 В/м, ультрависоких (700–897 МГц) частот встановлюється на рівні 351 мкВт/см² або 36,38 В/м, ультрависоких в діапазоні 897 МГц–3 ГГц, надвисоких та надзвичайно високих частот встановлюється на рівні 450 мкВт/см² або 41,19 В/м.</p>										
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">8</td> <td style="width: 25%;">Метрові хвилі</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">30-300 МГц</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">10-1 м</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">6 В/м</td> </tr> </table>	8	Метрові хвилі	30-300 МГц	10-1 м	6 В/м	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">8</td> <td style="width: 25%;">Метрові хвилі (дуже високі частоти, ДВЧ)</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">30 - 300 МГц</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">10 - 1 м</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">28 В/м</td> </tr> </table>	8	Метрові хвилі (дуже високі частоти, ДВЧ)	30 - 300 МГц	10 - 1 м	28 В/м
8	Метрові хвилі	30-300 МГц	10-1 м	6 В/м							
8	Метрові хвилі (дуже високі частоти, ДВЧ)	30 - 300 МГц	10 - 1 м	28 В/м							
<p>Додаток № 1 до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом МОЗ України</p>	<p>Додаток 1 до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань виключити. У зв'язку з цим, додатки 2–4 вважати відповідно додатками 1–3.</p>										

**ПЕРЕЛІК
приладів, рекомендованих для вимірювання
рівнів ЕМП радіочастотного діапазону**

№ з п	Найменування я, тип	Призначення	Робочий діапазон частот	Вимірю ваний параметр	Межі вимірюв ання	Пох ибка
1	Вимірювальні прилади напруженості ближнього поля НЧМ-1 (ФРН)	Ширококу жне вимірюванн я електрични х-і магнітних висококаче стних полів на робочих місцях і розподілу поля передавальн их антен у ближній зоні- Вимірюван ня електричног о поля	За Е: 50 Гц 60 кГц: 350 МГц	Напруж еність	2: 40 кВ/м 2: 2500 В/м	20%
			За Н: 100 кГц: 10 МГц	Напруж еність	1: 10 А/м	

	Промиселове і частоти 50 Гц					
2	Вимірювач густини потоку енергії ПЗ-9 (Росія)	Вимірюван ня густини потоку енергії нелінійних х-та середніх значень індульовано-модульованих випромінювань	0,3—37,5 Гц	ГПЕ	0,3 мкВт/см ² *16-7 мВт/см ²	≤ 40%
3	Вимірювач напруженості поля ПЗ-15,-16,-17,-21 (Росія)	Вимірюван ня середньоква дратичного значення напруженості електричної і магнітної складових нелінійних х-та індульованих ЕМП у ближній	За Е:10 кГц:300 МГц	Напруж еність	1:1000 В/м (ПЗ-16) 1:3000 В/м (ПЗ-15,-17) 0.5:16А/м (ПЗ-16)	3,0 дБ
		За Н:10 кГц:30	Напруж еність	0.5:500 А/м (ПЗ-16)		

	зоні потужних джерел випромінюв ання	МГц		15, 17)		
4	Вимірювач гуєтини потоку енергії ПЗ-18, -19, -20; (Росія)	Вимірюван ня-середніх значень гуєтини потоку енергії ЕМП-у дальній зоні джерел ДВЦвипром іновань-та на робочих місцях	0,3-39,65 ГГц	ГПБ	0,32 мкВт/см *10,0 мВт/см *(ПЗ-18) 0,32 мкВт/см *100,0 мВт/см *(ПЗ-19, -20)	1,0 дБ
5	Вимірювальн ий комплекс FSM-6 (ФРН)	Вимірюван ня напруженое ті регіонереш код-та корисних випромінюв ань-ЕМП	0,1-30 МГц	Напруж еність	1-10 мкВ/м	2,0 дБ
6	Вимірювальн ий комплекс	-	30-1000	Напруж	1-5 x 10	1,5

	FSM-8(ФРН)		МГц	енієть	мкВ/м	дБ
7	Вимірювальний комплект FSM-8.5 (ФРН)	-	26:1000 МГц	Напруж енієть	1:10 x 10 мкВ/м	1,0 дБ
8	Вимірювальний комплект FSM-11 (ФРН)	-	0,009:30 МГц	Напруж енієть	1:10 x 10 мкВ/м	1,0 дБ
9	Вимірювальний комплект BSM-301 (ФРН)	Вимірювання напруженості електричної та магнітної ескладових радіонорен код-та кориєнних винроміновань-ЕМЦ, визначєння діаграм єнрєємованєєтє	0.15:30 МГц	Напруж енієть	1:3 x 10 мкВ/м	≤4,0 дБ
		Винромінованєєтє				

+ Вимірювання 0 ий-комплект BSM-401 (ФРН)	-	26:300 МГц	Напруж еність	30:4,5* 10 мкВ/м	≤40 дБ
<p>Додаток № 2 до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом МОЗ України 01.08.1996 № 239</p> <p>ГРАНИЧНО-ДОПУСТИМІ РІВНІ напруженості електромагнітного поля, створюваного радіопередавальними телевізійними станціями</p> <p>...</p>					
<p>Додаток № 1 до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом МОЗ України 01.08.1996 № 239</p> <p>ГРАНИЧНО-ДОПУСТИМІ РІВНІ напруженості електромагнітного поля, створюваного радіопередавальними телевізійними станціями</p> <p>...</p>					
<p>Додаток № 3 до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом МОЗ України 01.08.1996 № 239</p> <p>ГРАНИЧНО-ДОПУСТИМІ РІВНІ напруженості електромагнітного поля, створюваного радіопередавальними станціями декаметрового діапазону</p> <p>...</p>					
<p>Додаток № 2 до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом МОЗ України 01.08.1996 № 239</p> <p>ГРАНИЧНО-ДОПУСТИМІ РІВНІ напруженості електромагнітного поля, створюваного радіопередавальними станціями декаметрового діапазону</p> <p>...</p>					

Додаток 4
до Державних санітарних норм
і правил захисту населення від
впливу
електромагнітних випромінювань,
затверджених наказом
Міністерства охорони здоров'я
України
01.08.1996 № 239

ПРОТОКОЛ
досліджень електромагнітного поля

Методика розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля, затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 листопада 2013 року №1040, зареєстрована у Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № № 2130/24662

Додаток 3
до Державних санітарних норм
і правил захисту населення від
впливу
електромагнітних випромінювань,
затверджених наказом
Міністерства охорони здоров'я
України
01.08.1996 № 239

ПРОТОКОЛ
досліджень електромагнітного поля

Гранично допустимі рівні електромагнітного поля (далі – ЕМП), які створюють радіостанції (безперервне випромінювання, амплітудна або кутлова модуляція), визначаються за таблицею:

Гранично допустимі рівні електромагнітного поля (далі – ЕМП), які створюють радіостанції (безперервне випромінювання, амплітудна або кутлова модуляція), визначаються відповідно до пункту 1.3 розділу 1 Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513.

№ діанаэону	Метричний розподіл діанаэонів	Частота*	Довжина хвилі	ГДР
5	Кіннометрові хвилі (низькі частоти, НЧ)	30—300 кГц	10—1 км	25 В/м
6	Ектометрові хвилі (середні частоти, СЧ)	0,3—3 МГц	1—0,1 км	15 В/м
7	Декаметрові хвилі (високі частоти, ВЧ)	3—30 МГц	100—10 м	3 дБ А В/м **

8	Метрові хвилі (дуже високі частоти, ДВЧ)	30–300 МГц	10–1 м	3 В/м
9	Дециметрові хвилі (ультрависокі частоти, УВЧ)	300–3000 МГц	1–0,1 м	2,5 мкВ/см ²
10	Сантиметрові хвилі (надвисокі частоти, НВЧ)	3–30 ГГц	10–1 см	
11	Міліметрові хвилі (надзвичайно високі частоти, НЗВЧ)	30–300 ГГц	1–0,1 см	

* Діапазони, наведені в таблиці, виключають нижню-включують верхню межу частоти.

** λ — довжина хвилі в метрах або ГДР = $7,43 \cdot 3 \cdot 10^8 / f$, де f — частота в МГц.

Міністр охорони здоров'я України

« ____ » _____ 2023 року

Віктор ЛЯШКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту
населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2
Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля»

1. Мета

Метою прийняття проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля» (далі – проєкт акта) є наближення національних стандартів до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що дозволить ефективно впроваджувати радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» та надасть можливість українцям користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних, національних автошляхах та в населених пунктах із великою кількістю мешканців без шкоди для здоров'я.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено на виконання Глави 22 «Громадське здоров'я» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 року № 1678-VII.

Указом Президента України від 08 липня 2019 року № 497 «Про деякі заходи з покращення доступу до мобільного Інтернету» визначено ряд заходів з метою сприяння забезпеченню максимального покриття території України електронними комунікаційними мережами мобільного зв'язку та отримання повсюдно громадянами України переваг та можливостей цифрового світу.

Мобільний зв'язок на сьогодні є найбільш доступним та поширеним засобом комунікації в Україні. Станом на кінець 2021 року в Україні налічувалось більше ніж 55,9 млн активних ідентифікаційних електронних комунікаційних карток мережі мобільного зв'язку, доступ до мобільного швидкісного інтернету мали 96,7% населення України. За роки користування мобільним зв'язком кількість абонентів збільшилась у тисячі разів у порівнянні з 1997 роком. Мобільні телефони стали основним засобом комунікації і невід'ємною частиною життя.

Робота мобільного зв'язку забезпечується розвинутою мережею базових станцій, які передають інформацію на мобільні телефони та на комутаційні центри за допомогою радіочастотних сигналів. З метою підвищення якості мобільного зв'язку постачальники електронних комунікаційних послуг до збройної агресії російської федерації проти України збільшували кількість

базових станцій та здійснювали їх постійне переоснащення відповідно до новітніх технологічних розробок галузі.

Меморандум про взаєморозуміння, підписаний 29 жовтня 2019 року під час інвестиційного форуму в Маріуполі між мобільними операторами та Кабінетом Міністрів України (далі – Меморандум), підтвердив з одного боку – наміри мобільних операторів забезпечити максимальне охоплення населення мережами 3G та 4G, а з іншого боку – готовність держави надати необхідну підтримку для цього важливого соціального проекту.

Згідно з Планом реалізації Меморандуму операторам ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна» та ТОВ «ЛАЙФСЕЛЛ» видано ліцензії на користуванням радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900), що вступили в дію з 01 липня 2020 року, у яких визначено початок користування радіочастотним ресурсом – вересень 2020 року, повне освоєння – листопад 2024 року.

Відповідно до умов користування радіочастотним ресурсом України вказаних ліцензій, постачальники електронних комунікаційних послуг зобов'язані забезпечити можливість отримання послуг з використанням радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» із дотриманням показників якості послуг рухомого (мобільного) зв'язку та їх граничних нормованих рівнів, затверджених центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку, та середньою швидкістю передавання даних не менше 2 Мбіт/с з початку дії ліцензії:

протягом 24 місяців у кожному населеному пункті із населенням більше 2 000 осіб за умови, що сукупна кількість разом з іншими населеними пунктами складатиме не менше 90% населення України;

протягом 30 місяців на міжнародних автомобільних дорогах регіону, який передбачений у ліцензії;

протягом 48 місяців на національних автомобільних дорогах регіону, який передбачений у ліцензії.

Реалізація умов щодо покриття відповідно до виданих ліцензій передбачає встановлення значної кількості базових станцій, модернізації існуючих мереж та відповідних інвестицій, що потребувало станом на кінець 2021 року за попередніми оцінками постачальників електронних комунікаційних послуг 4–5 млрд грн від кожного постачальника. Для порівняння, сумарні інвестиції постачальників електронних комунікаційних послуг у розвиток мереж 3G і 4G у 2018 році становили 17,8 млрд грн.

Разом з тим, 24 лютого 2022 року повномасштабне вторгнення російської федерації на територію України змінило нашу реальність та пріоритети, відкоригувавши плани. Не зважаючи на війну, яка йде в нашій країні, постачальники електронних комунікаційних послуг відновлюють пошкоджене обладнання та повертають зв'язок після звільнення українськими військовими постраждалих територій від загарбників, докладають максимум зусиль, щоб ефективно діяти в умовах воєнного часу та виконувати зобов'язання визначені законодавством. Вони не лише ремонтують та відновлюють пошкоджене

обладнання, але й встановлюють нове. Внаслідок внутрішньої міграції оператори постійно вживають заходи з поліпшення зв'язку в обраних переселенцями регіонах.

Так, ПрАТ «Київстар» від початку війни встановив 180 нових базових станцій та модернізував 3000 базових станцій до рівня 4G/LTE. Додатково планує збудувати ще близько 500 базових станцій. У ПрАТ «ВФ Україна» на цей рік заплановано розширити новими стандартами 1500 майданчиків, які вже існують, і побудувати понад 100 нових базових станцій. Половину із запланованого вже реалізовано. ТОВ «ЛАЙФСЕЛЛ» від початку війни модернізовано 1830 базових станцій і побудовано 114 нових базових станцій.

Тобто, постачальники електронних комунікаційних послуг продовжують інвестувати, розбудовувати мережу, імпортувати обладнання. Разом з тим покриття населених пунктів, зокрема сільської місцевості, міжнародних та національних автомобільних доріг послугами мобільного зв'язку та швидкісним Інтернетом має стати одним із найбільших інфраструктурних проєктів України часів незалежності та матиме значний соціально-економічний ефект, тому вважаємо, що його реалізація, окрім зусиль бізнесу, вимагатиме залучення та сприяння усіх без виключення гілок влади.

Одним з важливих чинників, які впливають на розгортання мереж мобільного зв'язку, є гранично допустимий рівень електромагнітного поля у діапазонах дуже високих, ультрависоких, надвисоких та надзвичайно високих частот, в яких працюють базові станції мобільного зв'язку.

Питання гранично допустимого рівня електромагнітного поля наразі регулюється Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513 (далі – Правила). Єдиний порядок проведення розрахунків розподілу рівнів електромагнітного поля референс-центрами електромагнітних полів та інших фізичних факторів визначено Методикою розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 листопада 2013 року №1040, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2130/24662 (далі – Методика).

Для базових станцій мобільного зв'язку, що працюють у діапазонах дуже високих, ультразвукових надвисоких та надзвичайно високих частот, гранично допустимий рівень електромагнітного поля Правилами встановлено на рівні 100 мкВт/см^2 або $19,42 \text{ В/м}$. В Україні цей показник є значно нижчим в порівнянні з країнами Європи та Північної Америки, де граничний середній показник становить в середньому від 450 до 1000 мкВт/см^2 .

Слід зазначити, що на виході антени базової станції потужність сигналу може дорівнювати 10–20 Вт (або менше). Допоки цей сигнал досягає приймальної антени телефону, що знаходиться на межі стільника, його рівень зменшується у багато мільярдів разів. Мобільний телефон, що знаходиться далеко від базової станції, повинен випромінювати значно більше потужності,

ніж той, що знаходиться поблизу базової станції. При наближенні до базової станції рівень випромінювання телефону зменшується у сотні разів, оскільки у цьому випадку для встановлення зв'язку достатньо набагато меншої потужності. І, навпаки, чим далі знаходиться базова станція від мобільного телефону, тим більша потужність випромінювання телефону потрібна для зв'язку.

Таким чином, у разі збереження діючих гранично допустимих рівнів електромагнітного поля, які є значно нижчими, ніж у міжнародних рекомендаціях, зокрема Рекомендаціях Ради (ЄС) від 12 липня 1999 року про обмеження впливу на населення електромагнітних полів (від 0 Гц до 300 ГГц) (1999/519/ЄС) та нормах Міжнародної комісії з захисту від неіонізуючих випромінювань International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection – ICNIRP, підвищений рівень випромінювання терміналів мобільного зв'язку може мати більш негативний вплив на стан здоров'я абонентів, ніж базова станція, яка ніколи не перебуває у прямому контакті з людиною.

Зменшення відповідних ризиків може забезпечуватися за рахунок поступового збільшення гранично допустимих рівнів електромагнітного поля для тих діапазонів частот, у яких працюють базові станції.

У світі за останнє десятиліття було проведено кілька сотень досліджень радіочастотних електромагнітних полів, зокрема наслідків впливу сигналів мобільних пристроїв та мережевих елементів на людину.

Всесвітня організація охорони здоров'я вже протягом тривалого часу досліджує вплив електромагнітного поля базових станцій. В результаті проведених досліджень офіційно визнано, що жодна з проведених останнім часом експертиз не підтвердила, що радіочастотні поля, створювані мобільними телефонами або базовими станціями, негативно впливають на здоров'я людини (Всесвітня організація охорони здоров'я: «Електромагнітні поля та здоров'я населення», травень 2006).

Це також підтверджується результатами інших офіційних досліджень:

Ірландський уряд: експертна група. «Вплив електромагнітних полів на здоров'я», березень 2007;

Рада охорони здоров'я Нідерландів: «Електромагнітні поля. Щорічне оновлення інформації 2006», лютий 2007 року.

Виконуючи наукові рекомендації, Європейський Союз рекомендує встановити норми впливу для широкої громадськості, що принаймні в 50 разів нижчі, ніж ті, про які свідчать міжнародні наукові дані, як про такі, що впливають на здоров'я. Разом з тим, на вказані рекомендації посиляється Європейський кодекс електронних комунікацій і, у свою чергу, закликає держави-члени забезпечити послідовне їх застосування.

Оскільки Україною взято курс на гармонізацію національного законодавства із законодавством ЄС, нормативи та вимоги, які встановлюються діючими Правилами мають відповідати міжнародним профільним документам і Директивам ЄС. Також для ефективного впровадження радіотехнології LTE та для надання можливості українцям користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних автошляхах, в населених

пунктах, особливо в невеликих містах та в сільській місцевості без шкоди для здоров'я, необхідно збільшити гранично допустимий рівень ЕМП для РТО, що працюють у діапазонах:

дуже високих, ультрависоких (300–500 МГц) частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 208 мкВт/см² або 28 В/м,

ультрависоких (500–700 МГц) частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 250 мкВт/см² або 30,75 В/м,

ультрависоких (700–897 МГц) частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 351 мкВт/см² або 36,38 В/м,

ультрависоких в діапазоні 897 МГц–3 ГГц, надвисоких та надзвичайно високих частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 450 мкВт/см² або 41,19 В/м.

Внесення відповідних змін до Правил та Методики з одного боку надасть змогу зменшити потенційні ризики, які несе випромінювання терміналів мобільного зв'язку на абонентів, а з іншого – наблизити національне законодавство до практики країн та пришвидшити розгортання мереж 4G та інших поколінь в населених пунктах, зменшивши при цьому кількість базових станцій.

Разом з тим, відповідно до абзацу третього пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731 «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» міністерства, інші органи виконавчої влади, які є суб'єктами нормотворення, мають забезпечити постійний перегляд виданих нормативно-правових актів з метою приведення їх у відповідність з Конституцією та законами України, іншими актами законодавства, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколами до неї, Конвенцією про права осіб з інвалідністю, міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції та правом Європейського Союзу (*acquis EC*), а також з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Отже, прийняття акта дозволить наблизити національні стандарти до міжнародних настанов та європейського законодавства та надасть можливість українцям користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних, національних автошляхах та в населених пунктах із великою кількістю мешканців без шкоди для здоров'я.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується затвердити Зміни до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513, та до пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 листопада 2013 року №1040, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2130/24662.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти: Конституція України; Основи законодавства України про охорону здоров'я; інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій.

Проект акта не стосується питань соціально-трудової сфери, функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідними органами місцевого самоврядування, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю та спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Державною регуляторною службою України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національною академією медичних наук України.

Проект акта потребує здійснення державної реєстрації у Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та розроблений з метою наближення національних стандартів до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання. Довідка щодо відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС) проекту акта додається.

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень,

пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акту на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Споживачі телекомунікаційних послуг	Позитивний	У короткостроковому періоді можливий супротив громадян через нерозуміння відсутності шкідливого впливу електромагнітного випромінювання на організм людини, проте ефективна комунікаційна кампанія дозволить нівелювати це нерозуміння. В середньостроковому періоді за рахунок доступу до послуг якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету сприятиме задоволенню населення наданими послугами.
Держава	Позитивний	Реалізація проекту акта дозволить наблизити національні стандарти до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що забезпечить ефективне впровадження радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» та надасть можливість українцям користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних, національних автошляхах та в населених пунктах із великою кількістю мешканців без шкоди для здоров'я.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

« ___ » _____ 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

Київ

Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля

Відповідно до абзацу третього підпункту 14 пункту 4, пункту 8 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90) з метою наближення національних стандартів до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

1) Зміни до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513;

2) Зміну до пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 листопада 2013 року № 1040, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2130/24662.

2. Департаменту громадського здоров'я (Олексію Даниленку) забезпечити:

1) подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

2) оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України після здійснення його державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра охорони здоров'я України – головного державного санітарного лікаря України Ігоря Кузіна.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Віктор ЛЯШКО

Зміни
до Державних санітарних норм і правил захисту населення від
впливу електромагнітних випромінювань

1. У розділі 1:

1) підпункт 1.3.3 пункту 1.3 викласти в такій редакції:

«1.3.3. Гранично допустимий рівень ЕМП для РТО, що працюють у діапазонах:

дуже високих, ультрависоких (300–500 МГц) частот встановлюється на рівні 208 мкВт/см² або 28 В/м,

ультрависоких (500–700 МГц) частот встановлюється на рівні 250 мкВт/см² або 30,75 В/м,

ультрависоких (700–897 МГц) частот встановлюється на рівні 351 мкВт/см² або 36,38 В/м,

ультрависоких в діапазоні 897 МГц–3 ГГц, надвисоких та надзвичайно високих частот встановлюється на рівні 450 мкВт/см² або 41,19 В/м.»;

2) рядок 8 таблиці 1.2 підпункту 1.4.5 пункту 1.4 викласти в такій редакції:

«

8	Метрові хвилі (дуже високі частоти, ДВЧ)	30–300 МГц	10–1 м	28 В/м
---	--	------------	--------	--------

»;

2. Додаток 1 до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань виключити. У зв'язку з цим, додатки 2–4 вважати відповідно додатками 1–3.

3. У тексті Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань посилання на додатки 2–4 замінити відповідно посиланнями на додатки 1–3.

**Директор Департаменту
громадського здоров'я**

Олексій ДАНИЛЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони
здоров'я України

№ _____

Зміна
до пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів
електромагнітного поля

1. Абзац другий пункту 2.2 викласти в такій редакції:

«Гранично допустимі рівні електромагнітного поля (далі – ЕМП), які створюють радіостанції (безперервне випромінювання, амплітудна або кутова модуляція), визначаються відповідно до пункту 1.3 розділу 1 Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513».

Директор Департаменту
громадського здоров'я

Олексій ДАНИЛЕНКО

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля»

I. Визначення проблеми

В умовах сьогодення забезпечення подальшого розвитку якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету, зокрема на всіх міжнародних, національних автошляхах та в населених пунктах із великою кількістю мешканців, залишається одним із актуальних та важливих питань.

Згідно з Планом реалізації Меморандуму про взаєморозуміння, підписаного 29 жовтня 2019 року під час інвестиційного форуму в Маріуполі між постачальниками електронних комунікаційних послуг (операторами) та Кабінетом Міністрів України, операторам ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна» та ТОВ «Лайфселл» видано ліцензії на користуванням радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900), відповідно до яких постачальники електронних комунікаційних послуг зобов'язані забезпечити можливість отримання послуг з використанням радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» із дотриманням показників якості послуг рухомого (мобільного) зв'язку та граничних нормованих рівнів, затверджених центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку, та середньою швидкістю передавання даних не менше 2 Мбіт/с з початку дії ліцензії:

протягом 24 місяців у кожному населеному пункті із населенням більше 2 000 осіб за умови, що сукупна кількість разом з іншими населеними пунктами складатиме не менше 90% населення України;

протягом 30 місяців на міжнародних автомобільних дорогах регіону, який передбачений у ліцензії;

протягом 48 місяців на національних автомобільних дорогах регіону, який передбачений у ліцензії.

Разом з тим, 24 лютого 2022 року розпочалось повномасштабне вторгнення російської федерації на територію України, що змінило пріоритети в сфері електронних комунікацій. Незважаючи на воєнний стан, постачальники електронних комунікаційних послуг відновлюють пошкоджене обладнання та повертають зв'язок на звільнених територіях, докладають максимум зусиль, щоб ефективно діяти в умовах воєнного часу та виконувати зобов'язання визначені законодавством.

Одним з важливих чинників, що впливають на розгортання електронних комунікаційних мереж, зокрема на виконання умов зазначених ліцензій постачальниками електронних комунікаційних послуг, є гранично допустимий рівень (далі – ГДР) електромагнітного поля (далі – ЕМП) у діапазонах дуже

високих, ультрависоких, надвисоких та надзвичайно високих частот, в яких працюють базові станції мобільного зв'язку.

Питання ГДР ЕМП наразі регулюється Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513 (далі – Правила). Єдиний порядок проведення розрахунків розподілу рівнів ЕМП референс-центрами електромагнітних полів та інших фізичних факторів визначено Методикою розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 листопада 2013 року № 1040, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2130/24662 (далі – Методика).

Відповідно до Правил для базових станцій мобільного зв'язку, що працюють у діапазонах дуже високих, ультрависоких надвисоких та надзвичайно високих частот, ГДР ЕМП встановлено на рівні 100 мкВт/см² або 19,42 В/м. В Україні цей показник є значно нижчим у порівнянні з країнами Європи та Північної Америки, де граничний середній показник становить в середньому від 450 до 1000 мкВт/см².

Зокрема, діючі в Україні ГДР ЕМП є значно нижчими у порівнянні із відповідними показниками, передбаченими у міжнародних рекомендаціях, а саме в Рекомендаціях Ради (ЄС) від 12 липня 1999 року про обмеження впливу на населення електромагнітних полів (від 0 Гц до 300 ГГц) (1999/519/ЄС) та нормах Міжнародної комісії з захисту від неіонізуючих випромінювань International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection – ICNIRP.

У світі за останнє десятиліття було проведено кілька сотень досліджень радіочастотних ЕМП, зокрема наслідків впливу сигналів мобільних пристроїв та мережевих елементів на людину.

Всесвітня організація охорони здоров'я вже протягом тривалого часу досліджує вплив ЕМП базових станцій. В результаті проведених досліджень офіційно визнано, що жодна з проведених останнім часом експертиз не підтвердила, що радіочастотні поля, створювані мобільними телефонами або базовими станціями, негативно впливають на здоров'я людини (Всесвітня організація охорони здоров'я: «Електромагнітні поля та здоров'я населення», травень 2006).

Виконуючи наукові рекомендації, Європейський Союз рекомендує встановити норми впливу для широкої громадськості, що принаймні в 50 разів нижчі, ніж ті, про які свідчать міжнародні наукові дані, як про такі, що впливають на здоров'я. Також на вказані рекомендації посилається Європейський кодекс електронних комунікацій і, у свою чергу, закликає держави-члени забезпечити послідовне їх застосування.

Тому з метою наближення національних стандартів до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що дозволить ефективно впроваджувати радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» та надасть можливість українцям користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним

Інтернетом, особливо на всіх міжнародних, національних автошляхах та в населених пунктах із великою кількістю мешканців без шкоди для здоров'я, необхідно збільшити ГДР ЕМП для радіотехнічних об'єктів (далі – РТО), що працюють у діапазонах:

дуже високих, ультрависоких (300–500 МГц) частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 208 мкВт/см² або 28 В/м,

ультрависоких (500–700 МГц) частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 250 мкВт/см² або 30,75 В/м,

ультрависоких (700–897 МГц) частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 351 мкВт/см² або 36,38 В/м,

ультрависоких в діапазоні 897 МГц–3 ГГц, надвисоких та надзвичайно високих частот з 100 мкВт/см² або 19,42 В/м до 450 мкВт/см² або 41,19 В/м.

Враховуючи вищевикладене, розроблено проект наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля» (далі – проект акта).

Проект акта за предметом правового регулювання належить до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, визначених Законом України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» у сфері охорони здоров'я та життя людей, та розроблений на виконання глави 22 «Громадське здоров'я» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 року № 1678-VII (далі – Угода про асоціацію).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Обґрунтування щодо неможливості розв'язання проблеми за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки питання встановлення гранично допустимих рівнів ЕМП для

РТО, регулюються як в Україні, так і в інших державах світу виключно нормативно-правовими актами.

II. Цілі державного регулювання

Проект акта розроблений на виконання глави 22 «Громадське здоров'я» Угоди про асоціацію і за предметом правового регулювання належить до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, визначених Законом України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» у сфері охорони здоров'я та життя людей.

Розроблений проєкт акта також сприятиме наближенню національних стандартів до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що дозволить ефективно впроваджувати радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» та надасть можливість українцям користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом без шкоди для здоров'я, зокрема на всіх міжнародних, національних автошляхах, в населених пунктах із великою кількістю мешканців, а також в невеликих містах, особливо в сільській місцевості.

Метою внесення змін до Правил та Методики, є нормативне врегулювання гранично допустимих рівнів ЕМП для РТО, що надасть можливість ефективного впровадження радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ», надання якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету без шкоди для здоров'я, зокрема на всіх міжнародних, національних автошляхах, в населених пунктах із великою кількістю мешканців, а також в невеликих містах, особливо в сільській місцевості.

Вказані зміни позитивно вплинуть на зменшення потенційного ризику, що несе випромінювання терміналів мобільного зв'язку, та на пришвидшення розгортання мереж 4G та інших поколінь в населених пунктах, із паралельним зменшенням необхідної кількості базових станцій.

Цілі державного регулювання безпосередньо пов'язані з розв'язанням проблеми – наближенню національних стандартів до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що створить умови для суб'єктів господарювання для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» і забезпечення якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом громадян, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Діючі ГДР ЕМП не дозволяють наблизити національні стандарти

(залишення ситуації без змін)	<p>до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання.</p> <p>Також, у постачальників електронних комунікаційних послуг відсутня можливість впроваджувати радіотехнологію «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ», залишається неякісний мобільний зв'язок та високошвидкісний Інтернет, зокрема на всіх міжнародних, національних автошляхах, в населених пунктах із великою кількістю мешканців, а також в невеликих містах, особливо в сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p> <p>Така альтернатива є неприйнятною.</p>
Альтернатива 2 (затвердження регуляторного акта)	<p>Альтернатива передбачає нормативно-правове регулювання (затвердження проекту акта) вирішення проблеми щодо підвищення ГДР ЕМП відповідно до міжнародних настанов та рекомендацій, що надасть можливість постачальникам електронних комунікаційних послуг ефективно впроваджувати радіотехнологію «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ», а громадянам отримувати якісний мобільний зв'язок та високошвидкісний Інтернет без шкоди для здоров'я, зокрема на всіх міжнародних, національних автошляхах, в населених пунктах із великою кількістю мешканців, а також в невеликих містах, особливо в сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Невідповідність діючих ГДР ЕМП міжнародним настановам та європейському законодавству щодо рівнів електромагнітного випромінювання та невиконання Україною зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію.</p> <p>Збереження ситуації, коли існуючий ГДР ЕМП для РТО створює бар'єри для суб'єктів господарювання щодо для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» і забезпечення якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету в Україні, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p>	Відсутні
Альтернатива 2	<p>Реалізація регуляторного акта дозволить наблизити національні стандарти до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного</p>	Залишаться на існуючому рівні.

	<p>випромінювання, що дозволить ефективно впроваджувати радіотехнологію «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ».</p> <p>Такий підхід надасть:</p> <p>можливість користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом без шкоди для здоров'я, зокрема на всіх міжнародних, національних автошляхах, в населених пунктах із великою кількістю мешканців, а також в невеликих містах, особливо в сільській місцевості та на деокупованих територіях;</p> <p>зменшить цифровий розрив між міською та сільською місцевостями;</p> <p>пришвидшить відновлення електронних комунікаційних мереж на деокупованих територіях;</p> <p>суб'єктів господарювання пришвидшення виконання вимог ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900) в умовах воєнного стану.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Вигоди відсутні.</p> <p>Невідповідність діючих ГДР ЕМПІ міжнародним настановам та європейському законодавству щодо рівнів електромагнітного випромінювання призводить до обмеження споживачами електронних комунікаційних послуг отримання якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету, зокрема на всіх міжнародних, національних автошляхах, в населених пунктах із великою кількістю мешканців, а також в невеликих містах, особливо в сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p>	Відсутні
Альтернатива 2	Отримання якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету, зокрема на всіх	Відсутні

	<p>міжнародних, національних автошляхах, в населених пунктах із великою кількістю мешканців, а також в невеликих містах, особливо в сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p> <p>Зменшення цифрового розриву між міською та сільською місцевостями.</p> <p>Пришвидження відновлення електронних комунікаційних мереж на деокупованих територіях.</p>	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	5*	-	-	-	5
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100	-	-	-	100

Примітка: за даними реєстру виданих ліцензій на користування РЧР України, розміщеному на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку: <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=202&language=uk>

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Вигоди відсутні.</p> <p>Невідповідність діючих ГДР ЕМП міжнародним настановам та європейському законодавству щодо рівнів електромагнітного випромінювання створює бар'єри для суб'єктів господарювання для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» і забезпечення якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету в Україні, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях та не дозволяє виконувати</p>	Відсутні

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
	<p>вимоги ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900) в умовах воєнного стану.</p>	
Альтернатива 2.	<p>Реалізація регуляторного акта дозволить наблизити ГДР ЕМП до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання. Виконання цих вимог створить умови для суб'єктів господарювання для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» і забезпечення якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом громадян, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях. Також дозволить виконувати вимоги ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900) в умовах воєнного стану та пришвидшить відновлення електронних комунікаційних мереж на деокупованих територіях.</p>	<p>Витрати за перший рік впровадження на 1 суб'єкт господарювання пов'язані із ознайомленням та організацією виконання регуляторних вимог акта та становлять 121,38 грн. (витрати в наступні 5 років відсутні): $40,46 + 40,46 \times 2 = 121,38$ грн.</p>

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Залишення ситуації без змін.	
Витрати держави	-

Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва	–
Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акта.	
Витрати держави	–
Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва	121,38 грн×5=606,9 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати за рахунок невідповідності діючих ГДР ЕМП міжнародним настановам та європейському законодавству щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що створює бар'єри для суб'єктів господарювання щодо розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» і забезпечення якісного мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету в

		Україні, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях та не дозволяє виконувати вимоги ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900) в умовах воєнного стану.)
Альтернатива 2	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою шляхом наблизити ГДР ЕМП до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що створить умови для суб'єктів господарювання для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» і забезпечення якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом громадян, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях. Також дозволить виконувати вимоги ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900) в умовах воєнного стану та пришвидшить відновлення електронних комунікаційних мереж на деокупованих територіях.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	<i>Для держави:</i> вигоди відсутні. Відсутні ГДР ЕМП, наближені до міжнародних настанов та європейського	<i>Для держави:</i> відсутні. <i>Для громадян:</i> відсутні.	Дана альтернатива жодним чином не вирішує визначених проблем.

	<p>законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що не дозволяє створити умови для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» та дозволяє забезпечити якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом громадян, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p> <p><i>Для громадян:</i> вигоди відсутні. Неможливість користування якісним мобільним зв'язком, високошвидкісним Інтернетом, особливо у сільській місцевості, тривале відновлення мобільного зв'язку та високошвидкісного Інтернету на деокупованих територіях.</p> <p><i>Для суб'єктів господарювання:</i> вигоди відсутні. Суб'єкти господарювання малого і мікро підприємництва (окрім фізичних осіб- підприємців), до яких відноситься близько 60%</p>	<p><i>Для суб'єктів господарювання:</i> відсутні.</p>	
--	--	---	--

	закладів охорони здоров'я, несуть додаткові фінансові витрати через неможливість утворювати ВІК і реалізації заходів з профілактики інфікування, визначених нормативно-правовими актами.		
Альтернатива 2	<p><i>Для держави:</i> Реалізація регуляторного акта дозволить наблизити ГДР ЕМП до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання та створить умови для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ», дозволить забезпечити якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом громадян, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p> <p><i>Для громадян:</i> Користування якісним мобільним зв'язком, високошвидкісним Інтернетом, особливо у сільській місцевості та на</p>	<p><i>Для держави:</i> відсутні.</p> <p><i>Для громадян:</i> відсутні.</p> <p><i>Для суб'єктів господарювання:</i> 121,38 грн×5=606,9 грн</p>	У разі прийняття акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить вирішення проблем.

	<p>деокупованих територіях.</p> <p><i>Для суб'єктів господарювання:</i> Суб'єкти господарювання зможуть виконувати вимоги ліцензійних умов на користування радіочастотним ресурсом України в діапазоні радіочастот 900 МГц для розширення надання послуг мобільного зв'язку, зокрема за радіотехнологією 4G (LTE-900) в умовах воєнного стану, прискорення відновлення електронних комунікаційних мереж на деокупованих територіях.</p>		
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта	
Альтернатива 1	<p>Переваги відсутні. Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання, а саме: наближення ГДР ЕМП до міжнародних настанов та європейського законодавства; створення умов для суб'єктів господарювання для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ»; забезпечення громадян якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p>	Відсутні	
Альтернатива 2	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки дозволить	Відсутні	

<p>досягти цілей державного регулювання: наближення ГДР ЕМП до міжнародних настанов та європейського законодавства, що створить умови для суб'єктів господарювання для розвитку радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» та дозволить забезпечити громадян якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом, особливо у сільській місцевості та на деокупованих територіях.</p>	
---	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання проблеми, визначеної у пункті 1 цього Аналізу регуляторного впливу, передбачається:

приведення у відповідність ГДР ЕМП до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання.

Для впровадження вимог державного регулювання Міністерству охорони здоров'я України необхідно забезпечити інформування про вимоги регуляторного акта шляхом оприлюднення регуляторного акта на своєму офіційному вебсайті.

Суб'єктам господарювання для виконання вимог регулювання необхідно: ознайомитися з вимогами регулювання (пошук регуляторного акта в мережі Інтернет та його опрацювання); організувати виконання вимог регулювання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Регулювання не потребує фінансування з Державного бюджету України та не передбачає необхідності витрат з боку органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування, тому розрахунки згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводились.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Згідно з абзацом четвертим підпункту 3 пункту 4 Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2015 року № 667, організовує, здійснює у межах повноважень, передбачених законодавством, державний нагляд (контроль) щодо дотримання вимог

санітарного законодавства, відповідно до покладених на неї завдань, Держпродспоживслужба.

Розрахунки витрат суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва наведено в додатку до цього Аналізу.

Розрахунки витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводились, так як виконання положень регуляторного акта їх не стосується.

Оцінка виконання вимог регулювання, а саме, вигод і витрат суб'єктів господарювання та держави здійснена в рамках розділу III цього Аналізу регуляторного впливу (Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей).

Прийняття проекту регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили на виконання яких розроблений цей проект регуляторного акта.

Термін набрання чинності регуляторним актом – з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта: не передбачається.

3. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта: 5 (відповідно до розрахунку, наведеному у розділі III цього Аналізу регуляторного впливу).

4. Розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта – низький. Прогнозується у розмірі 15 годин та 606,9 гривень.

5. Кількість часу, який витратиметься суб'єктом господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта для одного суб'єкта господарювання – 3 години (для ознайомлення з актом потрібно 1 години, для організації виконання вимог регулювання 2 години).

6. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий. Проект акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному вебсайті МОЗ (www.moz.gov.ua).

7. Кількість скарг/звернень від суб'єктів господарювання, пов'язаних із дією регуляторного акта.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься через рік після набрання чинності, оскільки моніторинг дотримання вимог (збір статистичних показників) планується почати після набрання чинності.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься не пізніше ніж за рік після базового відстеження.

Періодичне відстеження результативності здійснюватиметься раз на три роки.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснювати Міністерство охорони здоров'я України протягом усього терміну його дії.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

_____ 2023 року

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень		
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень		
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень		
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень		
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень		
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень		
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень		
8	Інше (уточнити), гривень: отримання первинної інформації про вимоги регулювання; організація виконання вимог регулювання*	40,46 грн* 80,92 грн	– –
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	121,38 грн	–
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	5	5
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	606,9 грн	–

Примітка: для ознайомлення з актом потрібно 2 години, для організації виконання вимог регулювання додаткового часу не потрібно тому, що вимоги санітарного законодавства дотримуються постійно. У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» з 1 січня 2023 року становить 40,46 гривні.

ПОВІДОМЛЕННЯ

про оприлюднення доопрацьованого проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля»

Міністерство охорони здоров'я України повідомляє про оприлюднення доопрацьованого проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань та пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля» (далі – проєкт наказу).

Проєкт наказу розроблено з метою наближення національних стандартів до міжнародних настанов та європейського законодавства щодо рівнів електромагнітного випромінювання, що дозволить ефективно впроваджувати радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» та надасть можливість українцям користуватися якісним мобільним зв'язком та високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних, національних автошляхах та в населених пунктах із великою кількістю мешканців без шкоди для здоров'я.

Проєктом наказу пропонується затвердити Зміни до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513, та до пункту 2.2 Методики розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 листопада 2013 року № 1040, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2013 року за № 2130/24662.

Проєкт акта було опубліковано 03 березня 2023 року на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України (<https://moz.gov.ua/gromadske-obgovorennja>). Зауваження та пропозиції приймалися протягом 30 днів з дати публікації проєкту наказу у письмовому або електронному вигляді за адресою: вул. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, e-mail: moz@moz.gov.ua.

В процесі громадського обговорення пропозицій та зауважень до проєкту наказу від заінтересованих сторін не надходило.

Відповідно до листа Державної регуляторної служби України від 22.03.2023 № 963/20-23 проєкт наказу визнано таким, що містить норми регуляторного характеру, а його прийняття потребує реалізації передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» процедур.

З огляду на викладене з метою забезпечення вивчення та врахування думки громадськості, на виконання статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» проєкт наказу з Аналізом регуляторного впливу повторно оприлюднено для громадського обговорення на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України (<https://moz.gov.ua/gromadske-obgovorennja>).

Зауваження та пропозиції у вигляді порівняльної таблиці просимо надсилати протягом 15 днів з дати публікації проєкту наказу у письмовому або електронному вигляді на адресу Міністерства охорони здоров'я України: вул. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, (e-mail: moz@moz.gov.ua).